

залежить від дорослих, навички гри та спілкування в таких дітей розвиненні недостатньо.

3. *Важка*(від 1 місяця до півроку) - «точно не тут». Діти, котрі важко адаптуються до нових умов. Вони несамостійні, неконтактні, швидко стомлюються, ігрові навички не сформовані, такі діти часто зустрічаються з проявами авторитаризму, жорстокості. Ці діти часто хворіють. Сон і апетит у них погані або взагалі відсутні.

Слід пам'ятати, що дитина, яка бурхливо виражає свій протест проти нових умов криком, голосним плачем, вередуванням, чіпляється за маму, падає в сльозах на підлогу, незручна і бентежлива для батьків і вихователів, проте викликає менше хвилювань у дитячих психологів і психіатрів, ніж дитина, яка ціпеніє, стає байдужою до того, що з нею відбувається, до їжі, мокрих штанців, навіть холоду. Така апатія є типовим проявом дитячої депресії.

Звикання до дошкільного навчального закладу залежить також від типу темпераменту. Гірше за інших почуваються діти з флегматичним темпераментом. Вони не встигають за темпом життя дитячого садка: не можуть швидко одягнутися, зібратися на прогулянку, поїсти. Найлегше пристосовуються діти-сангвініки. Ускладнюючим чинником адаптації слід також назвати і конфлікти в сім'ї, нетовариськість батьків. Діти мимоволі засвоюють негативні риси поведінки батьків, що ускладнює їхні стосунки з однолітками. Вони поводяться невпевнено і нерішуче, багато хвилюються, тому не можуть бути легко прийнятими в групі.

Отже, соціально-психологічна адаптація до дитячого садка відбувається неоднаково у різних дітей, відповідно до віку, типу вищої нервової системи, стану здоров'я, стилю виховання в сім'ї, родинних взаємин, рівня розвитку в дитини ігрових навичок, її контактності, доброзичливості, емоційної залежності від матері.

Напевно, немає батьків, які б не хотіли, щоб цей етап пройшов легко, спокійно, щоб малюк з задоволенням і без криків відразу ж пішов до дитсадка. Але так буває досить рідко. Частіше діти перших кілька днів чи тижнів плачуть, не хочуть відпускати маму. І в цьому немає нічого незвичного. Для дитини